

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

139. An dubus, utrum Parentum necessitas sit gravis, possit ingredi Religionem? Idem dicendum est, quando utrinque sint rationes ita probaliles, ut possit dici utraque pars opinabilis? Ex p. 4. tr.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

Tractatus Primus,

94

secundatur, putat Sanchez *disputatione 15. sectione 7. numero 5.* subditos posse talem Prelatum vitare, eo modo, quo ante constitutionem Constantiensem, scilicet occulere, si excommunicatione est occulta, vel vicare publice, si illa erit publica.

2. Et ita doget Gordonus in *summ. tom. 2. lib. 7. questione 10. capite 6. numero 84.* Vnde Villalobos in *summ. tom. 1. tractatu 17. difficult. 13. numero 21.* sic ait. [Ha se de advertir, que como el defcomulgado està privado del vlo de la jurisdiccion espiritual, y la concession de la extrauag. Ad euitanda, no es precepto sive privilegio, si el subdito no quisiesse comunicar con el Prelado, que està defcomulgado, sujetando se a el, no està obligado a hazerlo, aunque no estuviere denunciado, porque este tal tiene vlo de jurisdiccion en fauor de los subditos, y no en grauamen suo, como notò Suarez. Y lo mismo se ha de dizer, si el Obispis estuviessen defcomulgados, y no fueren denunciados por la misma razòn.] Hac ille. Vide etiam Philippum Fabrum de *censuris in 4. sentent. distinct. 2. 5. questione prima, disputatione quarta, capite septimo, numero 231.* Fillium cum *tomo primo, tractatu decimo-tertio, capite sexto, numero 125.*

3. Non definam tamen hic apponere verba Marcelli Megalij in *3. part. lib. 2. cap. 5. quæst. 4. numero 30.* vbi sic ait. Pone Prelatum non esse denunciatum, nec plibicum Clerici percussorum, sed notarium in Monasterio illum esse innodatum maiori aliqua excommunicatione, queritur, an teneantur Regulares illi obedire? & videtur respondendum negatiuè: nam cum sit ipse notoriè excommunicatus, in fauorem ipsius nulla requiritur denunciatio, ad hoc ut vitandus sit tanquam non toleratus, per dicta suprà in dicta questione secunda, ver. Item quod ad resum, & possit tunc Regularis, si volunt illi parere, & cum illo tanquam cum Prelato communicare ob beneficium eis concessum à prædicta Extrauag. ad euitanda. Dico tamen nullo modo posse Regularis, nec subditos alios, quicunque illi sint, ab obedientia sui superioris se eximere, quamvis notoriū sit excommunicationis censuram illum incurredisse, nisi prius per sententiam Iudicis declaratur, Superiorē illum in illud crimen incidisse, & hoc ex eo probatur, quod sicut quando aliquis ex legum dispositione est ipso facto bonis, & iuribus suis ob excommunicationem priuatus, & filio bona & fura illius sunt applicata, executio de facto fieri non debet, nisi prius super crimen fuerit declaratum, vt probatur *ex cap. cum secundum leg. de heret. in 6.* Ita quando Superior est suo officio ob excommunicationem priuatus, non debet subditus de facto suo iure illum priuare, nisi prius super crimen declaratum fuerit id est, nisi prius declaratum fuerit a Iudice auctoritatē habente Superiorē illum in illam excommunicationem incidisse.

RESOL. CXXXIX.

An dubius, utrum Parentum necessitas sit gravis, possit ingredi Religionem?
Idem dicendum est, quando virinque sunt rationes ita probabiles, ut possit dici utraqque pars opinabilis. Ex p. 4. tr. 5. Rel. 57.

§. 1. Afirmatiuè respondeo, quia cum dubium sit præceptum in eo calu, libertas filiorum ad ingredientiam Religionem possidet, sicuti absolute diximus, in dubio an sit in aliquo casu præceptum. Imò hoc erit etiam licitum, quando virinque sunt rationes ita probabiles, ut possit dici

utraqque pars opinabilis, & ideo in tali casu potest filius sequi utramvis partem, etiam minus probabilem, vt in aliis rebus opinabilibus licet. Et hanc omnina docet Sanchez in *summa, tomo primo, libro quarto, capite vigeimo, numero octavo*, cui ego addo Bartholomaeum de Vecchis in *praxi Novitiorum, dipt. 2. dub. 8. num. 8.*

RESOL. CXL.

An ingressus Religionis liberet debitorem ab enterit, finitendi?

Et notatur, quod si post ingressum Religionis, hereditate, legato, vel donatione, &c. Religio aliquid acquiratur, tenetur Monasterium eius debita solvere?

Et an teneatur Religiosus ad laborandum in Monasterio pro solvendis debitis? Ex part. 3. tractatu. Rel. 41.

§. 1. Prima sententia affirmat: ita sentire videtur Divus Thomas in *2. 2. questione ultima, articulo 6. ad 3. Caeterus ibid. & sequitur Paludanus in 4. dist. 38. questione 4. articulo 3. conclus. Angelus ver. Religiosus. §. 16. Syluester ver. Religio, lib. 1. questione 4. & Divus Antoninus part. 2. tit. 1. capite secundo, Paragrapho primo: quia liber homo non obligatur quoad perlomena suam, sed tantum quoad bona; ergo cedendo bonis, libera remanebit persona.*

2. Secunda opinio negat, & illam tueretur Medina Codice de restitut. questione 3. casu. 8. Nauarus commen. 1. de Regular. numero 8. Valentia tom. 3. disputat. 5. questione 6. punct. 7. Molina tom. 3. p. 8. & alij, quia solutio debitorum est ius naturale.

3. Sed mihi placet opinio, quam tenet Lopez in *infruct. part. 1. capite 29. Azotius tomo 1. lib. 12. capite 1. questione 5. Lessius libro 2. capite 16. dubio 8. Sanchez in summ. tomo 1. libro 4. capite 19. numero 8. & alij. Ideo dico, quod si quis breui tempore in saeculo manendo tantum lucratum se extimeset, vt debita sua, vel integrè, vel secundum magnam partem solvere possit, ad hoc obligatur, secus autem si longo tempore, tunc enim potest non esse adfractum ad expectandum, sed potest statim ingredi Religionem: & tempus breue, quod expectandum sit in tali casu, puto cum Sanchez esse biennum.*

4. Nota vero, quod si post ingressum Religionis hereditate, legato, donatione, &c. Religioso aliquid acquiratur, tenetur Monasterium illius debita solvere, non tamen tenetur Religiosus ad laborandum in Monasterio pro solvendis debitis, vt notari Sanchez numer. 4. Paludanus, Angelus, & Sylvester, quidquid in contrarium afferant Aduarius, Molina, & alij.

RESOL. CXL.

An debitores si non habeant spem quod manendo in saeculo sicut potentes ad solvendum, possint Religionem ingredi, non obstante Bulla Sixti V.

Et quid quando quis breui, v. g. duorum, vel triuanctorum, manendo in saeculo habeat spem solvendi debita Creditoribus?

Et an in dicta constitutione non comprehendantur debitores ex sola promissione liberali, vel qui incertis debitis sunt gravatae, vel damnatae ad pecuniarum panem ratione alicuius delicti, vel ad satisfaciendum alicuius